

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Franciscusinstituut te MELLE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 37614-37598

Instellingsnummer 37614

Instelling Sint-Franciscusinstituut

Directeur Annick THIENPONT

Adres Tuinstraat 105 - 9090 MELLE

Telefoon 09-230.79.11

Fax 09-231.97.76

E-mail contact@sfimelle.be

Website <http://www.sfimelle.be>

Bestuur van de instelling Schoolcomité vh Sint-Franciscusinstituut

Adres Tuinstraat 105 - 9090 MELLE

Scholengemeenschap SGKSO De Bron Gent-Zuid

Adres Emiel Clauslaan 121 - 9800 DEINZE

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 11-01-2016, 12-01-2016, 13-01-2016, 14-01-2016, 15-01-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 15-01-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 01-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gino MALFAIT

Teamleden Marjan MEULEWAETER, Geert POLFLIET, Serge SAUBAIN, Bart WINDELS, Jean-Luc WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Chemie en fysica in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplannen D/2012/7841/005 en D/2012/7841/008)	8
4.1.1.2 Economie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)	9
4.1.1.3 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/029 en D/2011/020)	11
4.1.1.4 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (D/2010/7841/001)	13
4.1.1.5 Nederlands in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/008 en D/2014/7841/001)	14
4.1.1.6 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/044)	17
4.1.1.7 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2002/0279/047)	19
4.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	21
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	23
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	25
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	25
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	26
5.1 Leerbegeleiding.....	26
5.2 Evaluatiepraktijk	28
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	32
7.1 Wat doet de school goed?	32
7.2 Wat kan de school verbeteren?	32
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Sint-Franciscusinstituut in Melle bestaat uit twee administratieve scholen (Sint-Franciscusinstituut 1 en Sint-Franciscusinstituut 2) die als één pedagogisch geheel functioneren. Ze hebben de schoolnummers 37598 en 37614. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer.

Voor een volledig beeld van de school dienen de twee doorlichtingsverslagen dan ook samen gelezen te worden. Waar verder in de verslagen verwezen wordt naar 'de school', is de pedagogische eenheid bedoeld, tenzij dit uit de context anders kan opgemaakt worden. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in deze verslagen.

2 SAMENVATTING

Het onderwijsaanbod van het Sint-Franciscusinstituut in Melle omvat een eerste graad A en B-stroom en een bovenbouw aso waarin de meest voorkomende studierichtingen van het algemeen secundair onderwijs worden geprogrammeerd. Binnen de onderwijsvormen tso en bso organiseert de school een breed palet van studierichtingen binnen het studiegebied Handel. De school ligt in de wijk Vogelhoek, aan de rand van Melle nabij Merelbeke. De bereikbaarheid is goed, zowel per fiets als met het openbaar vervoer. In overleg met de gemeente wordt gewerkt aan een alsmaar veiliger fietsnetwerk.

De visie van de school is gebaseerd op het christelijk opvoedingsproject met accent op de franciscaanse esprit. Vanuit veelvuldig overleg met het nagenoeg voltallig schoolteam hanteert de schoolleiding een hertaalde en geactualiseerde visietekst over dit opvoedingsproject als richtingsaanwijzer voor het concretiseren van het schoolleven. Deze concretisering vormt onderwerp van gesprek en is door de schoolleiding vastgelegd in een heel ruim gestoffeerd schoolwerkplan. Hetzelfde plan vormt een bepalend instrument voor de kwaliteitscoördinator. De schoolleiding is zich bewust van het belang van kwaliteitszorg en investeert om dit gegeven verder uit te werken. Tegelijk beseft de directie dat de doorvoering naar alle segmenten van het schoolleven een blijvend aandachtspunt is. Hoe dan ook heeft de school in vergelijking met de vorige schooldoorlichting (2007) op het vlak van kwaliteitszorg aanzienlijke vorderingen gemaakt. Voor wat het vakkenonderwijs binnen de basisvorming en het specifiek gedeelte betreft, ging het erkenningsonderzoek uit van een ruim aantal vakken, met name bedrijfseconomie, economie, Engels, fysica, muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, plastische opvoeding en wiskunde. Van alle onderzochte vakken voldoet de leerplanrealisatie. De leerplanrealisatie voor economie in aso derde graad alsook voor bedrijfseconomie in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica werd als een sterk punt van het vakkenonderwijs aangestipt. Daarentegen werd de leerplanrealisatie voor fysica en wiskunde in aso tweede graad binnen de studierichtingen Economie en Latijn als een verbeterpunt geformuleerd. De vakverslagen bieden meer info terzake.

Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is als bijzonder kwaliteitsvol bestempeld. Dit is enerzijds het resultaat van een traditie in ruime aandacht en daadkracht voor dit item. Anderzijds is de recente ombuiging naar een digitale en heel transparante uitbouw gekoppeld aan de zin voor reflectie een sterk punt van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Voor het kwaliteitsonderzoek werd de focus geplaatst op de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De leerbegeleiding op schoolniveau werd weerhouden als een kwaliteitsvol proces. Binnen de onderzochte vakken zit de leerbegeleiding evenwel op verschillende snelheden en is zowel de diepgang als de kwaliteit sterk verschillend. Voor een aantal doorgelichte vakken gaat dit onder meer samen met een leeromgeving die nog niet voldoende krachtig is uitgebouwd. De onderwijsinspectie beveelt daarom de schoolleiding aan om de kwaliteitszorg op vakniveau een belangrijke plaats in de agenda te geven en dit gekoppeld aan het uitwerken van een krachtige leeromgeving van de doorgelichte vakken.

De evaluatiepraktijk vertoont aanzienlijke leraar- en vakgebonden verschillen die variëren van kwaliteitsvol tot voor verbetering vatbaar. Het bijsturen van dit cruciaal onderwijsgegeven zit vervat in de oproep tot het algemeen versterken van de kwaliteitszorg op vakniveau. De onderwijsinspectie noteert voorts het doordacht implementeren van de evaluatiepraktijk als werkpunt voor de school. Het is positief dat dit meteen spoort met een actiepunt dat de school zelf agendeert voor de heel nabije toekomst.

Analyse van de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs leert dat deze zich veelal op het Vlaamse gemiddelde situeren. Een aantal cijfers zijn wel met voorzichtigheid te interpreteren omwille van de beperkte aantallen. De schoolleiding programmeert momenteel het verkennen van datageletterdheid bij het lerarenteam en dit vanuit een geleidelijke introductie in samenhang met de kwaliteitszorg. Een en ander moet dienen om het geboden onderwijs te screenen en aan te scherpen waar nodig. Dit waardevol initiatief etaleert de ontwikkelingsdynamiek van de school, die immers geregeld de kaart trekt van aspecten van onderwijsvernieuwing. Dit gunstig gegeven eist evenwel een noodzakelijke evenwichtsoefening inzake het bewaken van een beheersbare taaklast voor alle betrokkenen.

Het Sint-Franciscusinstituut van Melle biedt een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding. Deze wordt in aanzienlijke mate gedragen vanuit een professionele graadcoördinatie. Daarnaast biedt de school een scala aan gevarieerde activiteiten aan. Deze zijn goed op de leerlingenpopulatie afgestemd en zijn realiseerbaar dankzij een groot engagement van het schoolteam. Dit kwaliteitsvol werk draagt ook aanzienlijk bij tot het degelijk realiseren van de vakoverschrijdende werking (VOET). Een aantal van deze initiatieven zitten in het domein van de internationalisering van onderwijs. De totaliteit van dit aanbod, waarbij sommige activiteiten inspirerend zijn, vormt een krachtige hoeksteen voor de brede en harmonische vorming van de leerlingen. Het geheel geeft kleur en klank aan het leven op school.

Tot slot kan gesteld worden dat het positief en geordend schoolklimaat bijdraagt tot het welbevinden van de leerlingen en van het schoolteam. Dit vormt een mooi fundament voor het aanhouden van kwaliteitsvol onderwijs in combinatie met de werkpunten en uitdagingen van dit doorlichtingsverslag. Het geheel vormt een boeiende en klankrijke partituur voor het Sint-Franciscusinstituut van Melle.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen	
Graad 2 ASO Economie	chemie, fysica, wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	chemie, fysica, wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Nederlands	economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	Nederlands	economie
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Nederlands	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	Nederlands	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde	Nederlands	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	Nederlands	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Chemie en fysica in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplannen D/2012/7841/005 en D/2012/7841/008)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod voldoet ruimschoots voor chemie en nipt voor fysica.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het aanbod voor chemie heeft het juiste beheersingsniveau, is volledig en evenwichtig. Het houdt voldoende rekening met de concentrische aanpak van het leerplan, waarbij vakinhouden meermaals en met een toenemende uitdieping aan bod komen. De aandacht voor de hoofdzaken en de leerstrategieën kan beter geïntegreerd worden in de lespraktijk. Het aantal lesuren leerlingenpractica voldoet en de lessen worden ondersteund met voldoende demonstratieproeven.

Voor fysica worden de meeste leerplandoelstellingen aangeboden. Demonstratieproeven en een aantal leerlingenproeven bevorderen deels het onderzoekend leren. Toch kan bij het aanbod de natuurwetenschappelijke methode centraler staan: vanuit experimenten leerlingen zelf het probleem laten herkennen, de hypothese laten formuleren en oplossingen zoeken. Bewaking van het evenwicht is een aandachtspunt: het aanbod van de thema's 'thermische uitzetting', 'warmte' en 'faseovergangen' is te beperkt. Bij de algemene doelstellingen met betrekking tot 'meten, nauwkeurigheid en grafieken' gaat via contextloze opdrachten te veel aandacht naar grootheden, eenheden en nauwkeurig noteren.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De lessen chemie vinden plaats in een goed uitgerust wetenschapslokaal met internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Er is voldoende didactisch materiaal aanwezig voor demonstratie- en leerlingenproeven. Tijdens de doorlichting gebeurde er een grondige opruiming van de opslagplaats voor chemische producten. De school plant in de nabije toekomst de inrichting van een preparatielokaal naast het chemielokaal, wat het veilig werken met chemische producten en de lespraktijk ten goede zal komen.

De lessen fysica vinden plaats in een wetenschapslokaal met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Het oogt echter verouderd en weinig uitdagend. In het lokaal staan heel wat kasten met niet-gebruikte leermiddelen. Leraren beschikken over voldoende demonstratiemateriaal, maar voor leerlingenexperimenten is de uitrusting niet altijd toereikend voor het aantal leerlingen in een lesgroep.

ICT beperkt zich tot projectie van ondersteunende presentaties en illustraties tijdens de lessen. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is beperkt. De school zorgt voor een vlotte toegang tot verschillende multimedialokalen, maar hiervan maken de leraren zelden gebruik.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Voor fysica zijn de leerlingenresultaten goed, voor chemie minder.

Voor chemie is de vraagstelling bij toetsen en examens veelal visueel ondersteund, contextrijk en op het juiste beheersingsniveau. De evaluatiepraktijk is evenwichtig verdeeld over de verschillende leerplanthema's. Dit is veel minder het geval voor fysica. De knelpunten bij het evenwicht in het aanbod voor fysica zijn ook terug te vinden in de evaluatiepraktijk. De toetsen bereiden de leerlingen onvoldoende voor op de vraagstelling bij de examens, zeker in het tweede leerjaar van de tweede graad, waar de toetsen bijna uitsluitend bestaan uit vraagstukken en het aandeel inzichtvragen zonder rekenwerk bijna onbestaande is.

Via de beoordeling van de leerlingenpractica is er een voorzichtige aanzet om de algemene doelstellingen (onderzoekend leren/leren onderzoeken, wetenschap en samenleving...) op te nemen in de evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De lessen verlopen gestructureerd met het onderwijsleergesprek als meest gebruikte werkvorm. Er is voldoende aandacht voor demonstratieproeven en het contextrijk aanbieden van de leerinhouden.

Ondanks het goed ondersteunend leermateriaal voor chemie worstelen leerlingen met het vastzetten van de hoofdzaken. Om de leerinhouden in te oefenen kunnen leerlingen inloggen op een digitaal platform, maar de mogelijkheden hiervan zijn niet geïntegreerd in de lespraktijk.

Voor fysica is het gebruik van extra leerondersteunend materiaal naast het werkboek/leerboek verschilt per leraar.

Bij moeilijkheden voor chemie of fysica krijgen leerlingen extra remediërslessen.

4.1.1.2 Economie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het aanbod van leerplandoelen is volledig, evenwichtig en samenhangend. De leraren bieden de economische theorie in concrete, betekenisvolle contexten aan, waardoor het beheersingsniveau voldoende is afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. Ze vullen het leerboek daartoe waar nodig aan met relevant eigen materiaal. De leraren spelen ook voldoende in op de actualiteit en gebruiken hiervoor verschillende media. Projecten en didactische uitstappen dragen bij tot het levensecht aanbieden van de leerinhouden.

De leraren maken afspraken over de verhouding algemene economie - bedrijfswetenschappen en over het werken aan de onderzoekscompetentie. De leerlingen werken in beide leerjaren aan kwaliteitsvolle onderzoeksopdrachten.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school voldoet aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen economie. Door een regelmatige inroostering in computerklassen hebben de leerlingen voldoende toegang tot een computer met internetaansluiting en de vereiste softwarepakketten. In de overige vaklokalen beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatie is representatief voor het geheel van de leerplandoelen. De leraren waken over een correcte spreiding van de vragen over de behandelde leerstof.

De evaluatie van het dagelijks werk gebeurt op basis van taken en toetsen. De geregelde feedback door de leraren verleent de evaluatie een voldoende formatief karakter. In overeenstemming met de schoolbrede afspraak terzake neemt de vakgroep ook vakgebonden attitudes op in het dagelijks werk. Ze is hierbij nog zoekende naar een eenduidige en transparante afbakening van het concept 'vakattitudes', en naar haalbare en objectieve manieren om ze te evalueren.

De toetsen, taken en examens bevatten zowel kennis- , toepassings- als inzichtsvragen. De leraren bevragen de leerplandoelen in contexten en met behulp van de actualiteit. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag. De vragen zijn afgestemd op het talig niveau van de leerlingen en zijn duidelijk.

De evaluatie van de onderzoeksopdrachten gebeurt transparant. De leraren evalueren zowel het proces en het product, en nemen de resultaten op in het dagelijks werk en het examen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leraren slagen erin een krachtige leeromgeving te creëren. De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer, en de meeste leerlingen zijn actief bij het lesgebeuren betrokken. Het cursusmateriaal is gestructureerd en aangepast aan het talig niveau van de leerlingen. De leerlingen krijgen voldoende gelegenheid om de leerstof zelfstandig of in kleine groepjes te verwerken, in te oefenen en toe te passen. Via de elektronische leeromgeving stellen de leraren heel wat extra materiaal ter beschikking.

De leerlingen weten op voorhand wat van hen verwacht wordt voor de toets of het examen. De leraren geven feedback wanneer ze verbeterde taken, toetsen of examens teruggeven. De leerlingen kunnen ook rekenen op een uitgebreid aanbod aan remediëringsactiviteiten. De vakgroep begeleidt instromers uit andere studierichtingen in functie van hun beginsituatie.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroepwerking genereert duidelijke positieve effecten op het vlak van leerplanrealisatie en evaluatiepraktijk. De leraren werken gestructureerd samen, over de leerjaren, studierichtingen en onderwijsvormen heen. Ze scholen zich ook geregeld bij en verspreiden de opgedane kennis.

4.1.1.3 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/029 en D/2011/020)

Voldoet

De leerplanrealisatie gebeurt kwaliteitsvol vanuit een ernstige taakbekommernis en het muziekonderwijs neemt een verdienstelijke plaats in binnen de basisvorming van de eerste graad. Het ruime engagement binnen het hele schoolleven heeft een positieve weerslag op het realiseren van het muziekonderwijs.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplanbehandeling vertrekt vanuit planningsdocumenten die als werkinstrumenten worden ingezet. Deze zijn opgesteld volgens de muzikale omgangsvormen, wat een interessante en richtinggevende keuze is. De behandeling van de omgangsvormen is vrij evenwichtig. De leerplandoelstellingen en dito leerinhouden inzake het ontwerpen en improviseren kunnen nog ruimer uitgewerkt worden.

Het zingen krijgt de verdiende aandacht. Het liedrepertoire is goed afgestemd op de verschillende lesgroepen en zowel de zang a capella als het zingen met begeleiding zijn aan de orde. Het liedrepertoire wordt voldoende vernieuwd. Er gaat aandacht naar het inzingen, waarbij verschillende zangtechnische en vocale aspecten behandeld worden. Dit laatste wordt soms gekoppeld aan vocale creativiteit, wat een pluspunt is.

Het instrumentaal musiceren gebeurt. Het verdient aanbeveling om meer werk te maken van het inspelen via instrumentale solfège en allerlei speeltechnische vooroefeningen in functie van de uit te voeren muziek. Dit voorkomt het ongeduldig wachten van de leerlingen, verhoogt het speelplezier en versterkt het uiteindelijke leerproces, bijvoorbeeld qua aanvoelen van de maatsoort en het opgegeven tempo houden.

Het muziekbeluisteren wordt degelijk ingevuld en vertrekt vanuit de genrevrije benadering. De leerlingen komen met veel stijlen en genres in contact, en dit via uiteenlopende lesmomenten. De muziekfragmenten zijn met zorg geselecteerd en gedoseerd. De geluidsapparatuur is goed.

Spreeken over muziek, als realisatie van de leerdoelen inzake het verwoorden van individuele ervaringen bij het omgaan met muziek, is degelijk aan de orde. Een en ander heeft een link met het talenbeleid dat overigens binnen het geboden muziekonderwijs een heel bewuste en kwaliteitsvolle invulling krijgt. Ook de omgang met het algemeen Nederlands met voorbeeldfunctie van de leraar, is degelijk.

De muzieklessen worden gevarieerd ingevuld zodat vaak een ruim aantal leerdoelen binnen eenzelfde les worden behandeld. De implementatie van ICT gebeurt en wordt ingezet waar het een meerwaarde kan bieden. De muzikale actualiteit wordt behandeld indien relevant.

De muziekles doorbreekt geregeld de klasmuren en dit is positief. Dit gebeurt onder meer via de koorwerking en het instrumentaal ensemble, die klank en kleur geven aan bepaalde schoolinitiatieven en onderwerp en thema vormen bij internationaliserings- en theaterprojecten. Specifiek voor de eerste graad is de inbreng van muzikale activiteiten tijdens de brugdagen. Geregeld worden ook bruggen gebouwd naar andere schoolvakken.

Samengevat kan gesteld worden dat het muziekonderwijs een stevige toon zet binnen de brede en harmonische vorming van de leerlingen op schoolniveau. Muzikale opvoeding binnen de eerste graad levert voor de leerlingen een mooie bijdrage aan de basisvorming.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is in overleg tussen schoolleiding en leraar uitgewerkt als permanente evaluatie. De schriftelijke evaluaties sporen met de eigenlijke muzieklessen. Zowel de opmaak als de correcties zijn voortreffelijk. Bij het schriftelijk evalueren komt het gebruik van klinkende muziek te weinig voor. Het is aangewezen om het merendeel van de vragen dermate om te buigen zodat ze alleen via het inzetten van geluids- of beeldfragmenten kunnen opgelost worden.

Het evalueren van de muziekpraxis zit in een ontwikkelingsfase en vertrekt al behoorlijk van juiste en haalbare criteria. Omwille van de beheersbaarheid van de evaluatiepraktijk is het aangewezen om de specifieke criteria voor zingen, spelen en ontwerpen zorgvuldig te verkavelen over de twee leerjaren van dit graadleerplan.

Binnen het muziekonderwijs wordt degelijk geïnvesteerd in rapporteringspraktijk. De leerlinggerichte feedback en toelichting is een voorbeeld van goede praktijk. Dit wordt overigens gekoppeld aan het ter inzage aanbieden van de gemaakte toetsen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leerbegeleiding binnen het muziekonderwijs is met zorg en ernst uitgebouwd. Ze is verankerd aan het pedagogisch project van de school en heeft linken met de werking gelijke onderwijskansen (GOK).

De kunstzinnige inbreng van de leerlingen krijgt onder meer gestalte via het degelijk initiatief 'Vleugels voor jouw talent'. Dit project is uitgewerkt met een kwaliteitsvolle voorbereiding vanuit een goede, maar intensieve coaching. Het valt te overwegen om dit mooi initiatief één keer per graad aan te bieden, en dit omwille van de intensiviteit voor alle betrokkenen.

De leerlingen die ook muzikles volgen in het deeltijds kunstonderwijs worden geregeld aangesproken om hun muzikale kwaliteiten te laten horen en zien. Het ingezette lesmateriaal in de eerste graad A-stroom biedt niet veel ondersteuning naar 'leren leren'. Daarentegen is het lesmateriaal voor de leerlingen van de B-stroom veel sterker uitgewerkt qua leerondersteuning. De leerlingen komen graag naar de muzikles, zo blijkt uit geobserveerde lesmomenten. Het aantal klasafspraken is bewust beperkt en de leerlingen kennen de vastgelegde afspraken. De interactie binnen de muzikles is goed, de instructie is helder en de les heeft over het algemeen een vrij rustig verloop. De onderwijstijd wordt goed benut en kan voor de muzikles nog winnen door een andere organisatie van de klasrijen.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De minimale materiële leerplanvereisten zijn aanwezig. Daarnaast zijn aanzienlijk meer leermiddelen voorradig, gelet op het brengen van actueel muziekonderwijs. De schoolleiding investeert in leermiddelen en werkt dit uit via een budgettering per schooljaar. Voor de koorwerking is een uur bijzonder pedagogische taken ingeschreven.

Het schoolmeubilair is degelijk en afgestemd op de ergonomie van de leerlingen. Akoestiek, verluchting en verlichting zijn volgens de vastgelegde normen.

Het lokaal is net voldoende groot. Het muziekpedagogisch comfort zou even wel aanzienlijk ruimer worden in een muzieklokaal met zowel een deel voor schrijfmomenten als een deel om te musiceren. Deze uitwerking zou ook de lestijd ten goede komen door de tijd weg te werken die nu nodig is voor het steeds weer opstellen en opbergen van de instrumenten.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

De participatie aan specifieke nascholingsinitiatieven is ruim en er zijn goede contacten met de pedagogische begeleidingsdienst en de muziekleraren van de scholengemeenschap. Het engagement binnen de werking gelijke onderwijskansen komt evenzeer het muziekonderwijs ten goede. In de school zelf is er voor wat de vakwerkgroep betreft aansluiting met de vakgroep godsdienst. Om de professionalisering te verrijken kan het af en toe aansluiten bij de vakgroep Nederlands en/of moderne vreemde talen of plastische opvoeding/esthetica interessant zijn en nieuwe muzikeducatieve perspectieven openen.

4.1.1.4 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod is volledig, met aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden en wetenschap en samenleving.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Alle thema's worden aangeboden. Het aanbod van de leerplandoelstellingen vertrekt regelmatig van de leerstrategieën uit het leerplan (verbanden leggen, in concrete voorbeelden aantonen, vanuit waarnemingen indelen,...). Het is evenwichtig en voldoende verspreid over de verschillende leerplandoelstellingen. De lessen zijn contextrijk onder andere door visuele ondersteuning via filmpjes en demonstratieproeven.

De wetenschappelijke vaardigheden en de leerplandoelstellingen met betrekking tot wetenschap en samenleving komen voldoende aan bod. De methodiek van het werkboek bepaalt veelal het lesverloop. Leerlingen zelf informatie laten opzoeken en uitwisselen of een hypothese laten formuleren, komen onvoldoende aan bod. Leerlingen voeren een biotoopstudie uit. Hierbij komen metingen en waarnemingen aan bod, maar niet alle leerlingen kunnen metingen uitvoeren wegens onvoldoende meetinstrumenten. Tijdens de lessen komen leerlingen eveneens in contact met het opzetten van eenvoudige onderzoeken, maar ook hier werkt de uitrusting belemmerend om elke leerling actief de verschillende fasen van het onderzoek of de meting te laten doorlopen. Leerlingen maken kennis met microscopie: ze leren de microscoop correct gebruiken en leren eenvoudige preparaten te maken.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De lessen vinden plaats in een wetenschapslokaal met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Het oogt echter verouderd en weinig uitdagend. Leraren beschikken over voldoende demonstratiemateriaal, maar voor leerlingenexperimenten is de uitrusting niet altijd toereikend voor het aantal leerlingen in een lesgroep. Binnen het masterplan zijn nieuwe wetenschapslokalen gepland.

ICT wordt als leermiddel in de lessen gebruikt bij visualisaties. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is veeleer beperkt. De school zorgt voor een vlotte toegang tot verschillende multimedialokalen, maar hiervan maken de leraren zelden gebruik.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatiepraktijk is veeleer product- dan procesgericht.

De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld en voldoende visueel ondersteund. Sommige vragen zijn kennisgericht, andere vragen zijn meer gericht op de leerplandoelstellingen en meten niet enkel het geheugenwerk.

De algemene doelstellingen (wetenschappelijke vaardigheden, wetenschap en samenleving) worden te weinig opgenomen in de evaluatiepraktijk, in tegenstelling tot wat het leerplan vraagt.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De lessen verlopen zeer gestructureerd met het onderwijsleergesprek als meest gebruikte werkvorm. De leraren trachten via demonstratieproeven en visualisaties de lessen contextrijk aan te bieden. Leerlingen leren gericht waar te nemen.

Het actief leren krijgt iets minder plaats in het leerproces. Tijdens de lessen kan 'het leren in interactie' nog toenemen.

Leraren bieden taalsteun bij het hanteren van nieuwe/wetenschappelijke begrippen.

Het cursusmateriaal en de presentaties op het digitaal leerplatform bieden voldoende ondersteuning en vertrekken duidelijk vanuit de wetenschappelijke waarneming.

4.1.1.5 Nederlands in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/008 en D/2014/7841/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelen in voldoende mate. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplanrealisatie voldoet. Bijna alle leerplandoelen worden in voldoende mate, geïntegreerd en met diepgang aangeboden. De leraren kozen een leerboek in functie van de maximale afdekking van de leerplandoelen en de aansluiting bij de tweede graad. Vanuit de leerplannen vullen ze het werkboek aan met eigen materiaal.

Het taalonderwijs is voldoende vaardigheidsgericht. De leraren bewaken het evenwicht in het aanbod van de vaardigheden en de ondersteunende kennis. Toch kunnen ze minder tijd vrijmaken voor het inoefenen van een aantal vaardigheden. Het aanbod van de luisterdoelen is in verhouding eerder beperkt. Het aanbrengen van de lexicale en grammaticale leerinhouden gebeurt geïntegreerd in zinvolle opdrachten, maar er is nog ruimte voor de uitbreiding van het aanbod aan taaltaken. De opdrachten en taken situeren zich op de verwerkingsniveaus die de leerplannen aangeven. De leerlingen krijgen voldoende tekstsoorten met verschillende leesdoelen aangereikt. Het tekstmateriaal is authentiek of semi-authentiek. Voor de literaire component van het leerplan maken de leraren gebruik van een uitgebreid aanbod aan hedendaags en historisch tekstmateriaal. Er is aandacht voor de actualiteit via een lees- en actuaportfolio. De ICT-vaardigheden worden binnen de beschikbare middelen in voldoende mate behandeld.

De algemene leerplandoelstelling dat taalbeschouwing op te vatten is als reflectie die talig handelen ondersteunt, is doorgaans herkenbaar aanwezig in het curriculum. Toch is de bekommernis van de leraren dat de leerlingen “grote pakketten moeten kunnen verwerken als voorbereiding op het hoger onderwijs” soms nog een hinderpaal voor een volledige focus op de geest van de leerplannen.

Via extramurale activiteiten, waaronder toneelvoorstellingen, maken de leraren de leerlingen enthousiast voor de culturele component van het Nederlands.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is volledig en vrij evenwichtig. Binnen de taalvakken zijn er afspraken over de puntenverdeling tussen dagelijks werk en examens en tussen kennis en vaardigheden. In de praktijk is het aandeel van ondersteunende kennis minder groot dan die afspraken suggereren, wat de validiteit van de evaluatiepraktijk ten goede komt. Het grote puntenaandeel voor de examens maakt het moeilijk om alle vaardigheden voldoende te evalueren. Maar ook hier wordt soepel omgegaan met de formele afspraken, zodat de vaardigheden ook buiten het bestek van de examens getoetst kunnen worden. De evaluatiepraktijk is dus beter dan de afspraken laten vermoeden.

Binnen de vaardigheden is de formele beoordeling van luisteren/kijken en in mindere mate ook spreken een aandachtspunt. Onder “taalvaardigheid” worden soms nog grammaticale leerinhouden getest. En voor de evaluatie van woordenschat wordt nog dikwijls gevraagd naar woorden die leerlingen moesten instuderen, in plaats van de inschaling van het woordenschatniveau van de leerling op basis van geïntegreerde taken.

Meer en meer gebruiken de leraren evaluatieroosters met objectieve beoordelingscriteria, die op zich leerondersteunend zijn en de transparantie voor de leerdoelstellingen verhogen. De cesuren voor de gebruikte puntenschalen zijn meestal nog niet uitgewerkt.

Vormen van zelfevaluatie en peerevaluatie winnen ook aan belang. Het afstemmen van de gebruikte criteria op de beoordelingscriteria die de leraren hanteren en op de eindtermen is nog niet optimaal. Reflectie op eigen schrijfproducten met feedback van de leraar komt voor. Vakattitudes worden fragmentair beoordeeld. Soms maken ook algemene attitudes deel uit van die (zelf)beoordeling. Procesevaluatie is eerder uitzonderlijk.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over een didactisch aangekleed vaklokaal Nederlands. Niet alle lessen Nederlands kunnen echter in dit lokaal doorgaan. De lokalen zijn ruim genoeg voor activerende werkvormen, maar de klasopstelling is overwegend klassiek. Alle leslokalen beschikken over een computer, een beamer en internet. Dit maakt ICT-integratie in de lessen mogelijk. Maar voor een systematische implementatie op leerlingenniveau is de uitwijking naar computerlokalen noodzakelijk. De beschikbaarheid van woordenboeken is eerder beperkt. De school beschikt over een mediatheek.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Er heerst een ordelijk en respectvol leerklimaat in de lessen. Die zijn interactief en gevarieerd, maar eerder leraargestuurd. Het onderwijsleergesprek neemt nog een belangrijke plaats in, wat minder aansluit bij het vaardigheidsgericht leren. De leraren zijn gericht op leerwinst bij de leerlingen. De communicatie is stimulerend en uitnodigend. Activerende werkvormen en projectwerking komen voor, maar zijn eerder uitzonderlijk. Daardoor worden onderlinge communicatiekansen tussen leerlingen nog niet ten volle benut. Het opzet is om meer begeleid zelfstandig leren te hanteren als werkmethode, onder meer voor literatuur.

Het taalbeleid van de school stimuleert het gebruik van school- en instructietaal. Ook het hanteren van schema's, samenvattingen, stappenplannen en dergelijke ondersteunen het leerproces. De leerlingen leren plannen en structureren door zelfstandig opdrachten uit te voeren.

De leerlingen krijgen gerichte, mondelinge en schriftelijke feedback op hun leerprestaties. Meestal moeten ze de fouten verbeteren. De leerlingen kunnen bij hun leraren terecht voor extra uitleg of remediëringsoefeningen. Voor leerlingen met leermoeilijkheden zijn er compenserende maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep overlegt geregeld formeel en informeel over didactisch-pedagogische materies, leerinhouden, leervorderingen, leerlijnen en gevolgde nascholingen. Via mondelinge feedback en online worden gevolgde nascholingen ook gedeeld. Er is een relatieve openheid onder de collega's, maar co-teaching of elkaars lessen bijwonen is niet gebruikelijk.

De uitwisseling en het overleg over de talen heen, in het bijzonder over de leerlingevaluatie, is beperkter. De collegialiteit binnen de vakgroepen talen en de aanwezige expertise openen perspectieven op een gedeelde, gelijklopende en transparante verdere uitbouw van de evaluatiepraktijk en een systematische, kritische zelfreflectie over het onderwijsleerproces.

4.1.1.6 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/044)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden. De evaluatiepraktijk is valide. De leerbegeleiding is afgestemd op de noden van de leerlingen.

Onderwijsaanbod De leraren vermelden in hun jaarplannen bij elke opdracht de beeldelementen die aan bod zullen komen, de gebruikte materialen en technieken en de mogelijk toepasbare werkvormen. In een aparte rubriek verwijzen ze naar de leerplandoelstellingen en de vakoverschrijdende eindtermen die aan bod komen. Voorstel: Ondanks deze sterke opbouw van de documenten is er geen zicht op het evenwicht tussen de leerplandoelstellingen. In de verticale leerlijnen is vooral ingezet op het zelfstandig werken Horizontaal zijn er afspraken gemaakt om de gelijkgerichtheid te bewaken.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplancomponent 'waarnemen' wordt goed gedocumenteerd door de leraren en overzichtelijk aangeboden aan de leerlingen. De invalshoeken zijn breed: de leraar kaart zowel perceptie, gerelateerde kunstenaars als maatschappelijk relevante feiten aan. Het gedeelte dat de leerlingen zelf onderzoeken is echter beperkt en gebonden aan een strak kader. Tijdens het onderzoeksproces worden ook specifieke begrippen aangebracht. Hiertoe beschikken de leerlingen over een zelf aan te vullen 'begrippenlijst' in hun werkmap.

De component 'vormgeving' komt uitgebreid aan bod. Verschillende technieken worden onderzocht en uitgetest door de leerlingen. In de opdrachten is een duidelijke groei te zien. Nieuwe technieken worden aangeboden, of gekende technieken verder uitgediept.

De leraren leggen sterk de nadruk op de component 'verwoorden en attitudes'. De leerlingen worden door zelfevaluatie op het einde van de opdracht gestimuleerd om te praten over hun werk, maar evengoed over hun houding in de klas. De leerlingen bespreken aspecten zoals netheid, accuratesse of het werken in groep.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Het toegewezen lokaal voor plastische opvoeding is ruim, met licht van twee kanten. De leraren geven aan dat een adequate verduistering nog steeds ontbreekt. De enige wasbak voldoet nipt. De computer en beamer werden onlangs aangevuld met een scanner. Ze worden adequaat ingezet door de leraren. Er zijn voldoende kasten aanwezig om het vakmateriaal en het werk van de leerlingen in op te bergen. Een beurtrol bij de leerlingen in het verdelen en opruimen van het materiaal zorgt voor een vlot en rustig lesverloop.

Her en der zijn in de school leerlingenrealisaties terug te vinden. Dit zou nog uitgebreid kunnen worden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij de meeste opdrachten hoort een zelfevaluatieblad voor de leerling, die zowel door een schriftelijke neerslag als met punten zijn werk inschat. Door dit achteraf met de leraar te bespreken is het een waardevol element in het ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Dit document wordt nog niet standaard gebruikt bij alle opdrachten. De inspectie vond evengoed opdrachten terug waarbij slechts één punt gegeven werd door de leraren. De vakgroep gaf aan dat zij nog zoekende was naar een voor alle partijen bevredigende vorm van evalueren. Zij willen hierbij inzetten op gelijkgerichtheid, transparantie en een gezond evenwicht tussen proces en product.

Het niveau van de gerealiseerde werken is goed. De verscheidenheid van de afgewerkte producten toont de aandacht van de leraren voor de eigen creativiteit van de leerlingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Bij de meeste opdrachten hoort een stappenplan dat de leerlingen begeleidt in hun werkproces en stimuleert tot zelfstandig werken. De leerlingen kunnen experimenteren met verschillende technieken om tot het uiteindelijke product te komen. Het thuiswerken wordt zoveel mogelijk vermeden.

De leraren benutten de schaarse lestijd door het gebruik van eigengemaakt ondersteunend materiaal. De leerlingen kunnen gebruikmaken van voorgedrukte bladen om op verder te werken. Dit geeft ruimte aan de leraren om leerlingen individueel of in kleine groep te begeleiden. Tevens beschikken de leraren over extra opdrachten voor de snellere leerlingen.

De leerlingen brengen alle documenten overzichtelijk samen in een werkmap. Hierin is echter weinig terug te vinden van persoonlijke notities, eigen ideeën, voorontwerpen of studiewerk. De werkmap zou met deze elementen kunnen uitgroeien tot een heuse procesmap, en voor de leerlingen een belangrijk instrument betekenen om over dat proces te reflecteren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

De vakgroep levert goed werk door buiten de praktische aspecten ook de leerplanstudie en de leerlingenevaluatie regelmatig in de kijker te zetten. In hun zoekproces naar andere en betere vormen van evalueren hebben de leraren hulp van de pedagogische begeleidingsdienst gekregen.

De nascholing beperkt zich voornamelijk tot vaktechnische opleidingen. De feiten hierboven tonen aan dat er nood is aan pedagogisch-didactische bijscholing om bijvoorbeeld zelfstandig een degelijk evaluatie-instrument te ontwikkelen.

4.1.1.7 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2002/0279/047)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie toont aan dat de leerlingen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken.

Onderwijsaanbod De vakgroep biedt de meeste leerplandoelstellingen evenwichtig en op een behoorlijk tot hoog beheersingsniveau aan. Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen (leerweg 4 en leerweg 5) is ingegeven door de zorg om een zo breed mogelijke basis aan te bieden en een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. De vakgroep heeft oog voor een gezonde verhouding van basis- en uitbreidingsleerstof in leerweg 5.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leraren plannen de lessen nauwgezet, maar slagen er niet altijd in de eigen planning te respecteren. Daardoor ontstaan af en toe hiaten in het aanbod of schuiven de leraren onderwerpen door van het eerste naar het tweede leerjaar. In de schooljaren voorafgaand aan de doorlichting kwamen volgende onderwerpen in sommige klasgroepen niet of ruim onvoldoende aan bod: projecties en de stelling van Thales (leerplandoelstellingen 1M3 tot 1M7, eindtermen 35 en 39), ruimtemeetkunde (leerplandoelstellingen 2M12 tot 2M14, eindtermen 41, 42 en 45) en vectoren (leerplandoelstellingen 1A55 tot 1A60).

De leraren besteden ook onvoldoende expliciete aandacht aan de volgende doelstellingen in leerweg 4: de inhoud van ruimtefiguren benaderen door ze op te splitsen of aan te vullen tot gekende ruimtefiguren (leerplandoelstelling 1M20, eindterm 43), het verband leggen tussen een ongelijkheid van de tweede graad en de grafiek van de bijbehorende tweedegraadsfunctie (leerplandoelstelling 2F38, eindterm 27), de grafiek schetsen van de elementaire functies (leerplandoelstelling 2F44, eindterm 23). Volgende doelstellingen in leerweg 5 krijgen onvoldoende aandacht: de inhoud van ruimtefiguren benaderen door ze op te splitsen of aan te vullen tot gekende ruimtefiguren (leerplandoelstelling 1M20, eindterm 43) en eigenschappen analytisch bewijzen (leerplandoelstelling 1A54).

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De klaslokalen voldoen aan de minimale materiële vereisten in het leerplan. Alle leraren beschikken over een beamer. Zij integreren wiskundige software in de lessen als demonstratiemateriaal. De leraren zetten het digitaal leerplatform in ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De leerlingen bereiken de ICT-verwachtingen in het leerplan. Zij maken frequent en functioneel gebruik van een rekentoestel.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De vragen zijn helder geformuleerd. Het beheersingsniveau is leerplangericht. Er gaat aandacht naar verschillende (open en gesloten) vraagvormen. De evaluatie is transparant. De examens en toetsen bevragen alle vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, rekenvaardigheid). De (nagenoeg) gemeenschappelijke examens in parallelklassen verhogen de objectiviteit. De leraren bewaken voldoende de

eenpoligheid van de studierichtingen.

Sommige doelen krijgen in sommige klasgroepen onvoldoende aandacht in de evaluatie: de niet-aangeboden doelen, kansen schatten met behulp van relatieve frequenties (2G66 en 2G67, eindterm 51), vergelijkingen en ongelijkheden van de eerste graad bespreken (1G34) en vraagstukken die aanleiding geven tot een ongelijkheid van de tweede graad (2F42, eindterm 21).

De school beschikt over een gelijkgerichte manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Omdat de vakgroep binnen het vak wiskunde naast de vakattitudes ook een aantal leefattitudes beoordeelt, is de attitude-evaluatie onvoldoende transparant. Het van jaar tot jaar kopiëren van bepaalde examens bedreigt de validiteit.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen veelal rustig en gestructureerd. De leraren hebben aandacht voor de preventieve leerbegeleiding. Ze bieden stappenplannen en leerstrategieën aan. Ze besteden veel aandacht aan het gebruik van wiskundetaal, zowel in woorden als in symbolen. Door een schooleigen vademecum te ontwikkelen, maken de leraren de inhoudelijke verticale leerlijnen zichtbaar. De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De vakdeskundigheid, het engagement en de warme professionaliteit van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en op de studiehouding. Een positief leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. Ze respecteren hun leraren en werken actief en constructief mee. Om het enthousiasme en het probleemoplossend denken bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan verschillende wiskundewedstrijden.

Waar nodig kunnen de leerlingen tijdens de middagpauze een beroep doen op de leraren voor meer uitleg of extra oefeningen. Tal van remediëringsinitiatieven ondersteunen de leerlingen met studieproblemen.

De vakgroep laat de curatieve leerbegeleiding en de inzet van ICT in de lessen over aan de professionaliteit van de individuele leraar. Hierdoor bestaan leraargebonden verschillen en zijn er voorbeelden van goede praktijk die de vakgroep niet multiplificeert.

Door nagenoeg geen gebruik te maken van realistische contexten of van differentiërende, activerende en coöperatieve werkvormen, laten sommige leraren kansen liggen om de motivatie, de leerwinst en de taalverwerving bij de leerlingen te maximaliseren.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De formele vergaderingen vult de vakgroep aan met veel spontane contacten in de leraarskamer. De vakgroepwerking heeft een positieve impact op de evaluatie en de leerbegeleiding, maar vormt weinig meerwaarde op het vlak van kwaliteitsbewaking van het aanbod.

De leraren volgen regelmatig nascholingen. Ze multipliceren de input van individuele navorming. De impact ervan op de lespraktijk is leraarafhankelijk.

4.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de
Doelgerichtheid	gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen.

De VOET-visie van de school is geënt op het pedagogisch project, waarin 'leren leren' centraal staat. 'Leren leren' kreeg de afgelopen jaren prioriteit binnen het VOET-beleid van de school. Dit uit zich in een afzonderlijke visietekst, professionaliseringstraject en actieplan 'leren leren'. Deze doelgerichte aanpak heeft de school recent ook toegepast op de vakoverschrijdende eindtermen ICT en 'socio-culturele samenleving'.

De school heeft lang gezocht naar een gebruiksvriendelijk registratiesysteem om de VOET-input vanuit projecten, seminaries en vakken te inventariseren. Nu de registratie op punt staat, wil de school haar planning meer laten vertrekken vanuit de analyses van deze gegevens. Op die manier wil ze eventuele hiaten en overlap beter beheren en een planning op langere termijn opstellen. Via het registratiesysteem hoopt ze een duidelijk zicht te krijgen op de specifieke noden van de verschillende graden en onderwijsvormen (aso, bso en tso).

In de toekomst wil ze de vakoverschrijdende eindtermen met betrekking tot technisch technologische vorming voor de aso-leerlingen van de tweede en derde graad nog meer onder de aandacht brengen.

Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Het directieteam, de graadcoördinatoren en een administratief medewerker verantwoordelijk voor alle aspecten van de VOET-registratie voeren het VOET-beleid. Zij werken de strategie en planning uit en bewaken de thema's van de projectdagen.
----------------------	---

De school zorgt met de vele initiatieven, projecten en seminaries voor de brede harmonische vorming van al haar leerlingen. Heel wat leraren zijn actief betrokken bij één of meerdere van deze activiteiten.

Voor leren leren, ICT en VOET-registratie biedt de school ondersteuning om leraren verder te professionaliseren.

De school communiceert regelmatig over VOET. Ze probeert hierbij zowel leerlingen, ouders als leraren te bereiken. In het schoolboekje 'Hand in Hand' geven leerlingen regelmatig hun reflecties over schoolinitiatieven en projecten.

Door het geheel van deze aanpak is er sprake van een tamelijk breed draagvlak voor het werken aan de VOET.

Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch. De school evalueert een aantal aspecten van de VOET-initiatieven via de betrokken leraren en af en toe via de leerlingen. Vanuit de inventarisatie van de VOET heeft de school een duidelijk overzicht gecreëerd, maar het wordt nog weinig gebruikt voor bijstellingen. De school volgt de doeltreffendheid van de VOET-inspanningen binnen de vakken niet systematisch op. De opvolging maakt deel uit van de kwaliteitsbewaking van de leerplanrealisatie in het algemeen en ligt vooral in handen van de vakgroepen of individuele leraren. De doorlichting van de vakken toont een wisselende invulling aan.
Ontwikkeling	Directieleden, graadcoördinatoren en medewerkers volgden nascholingen rond VOET. De school deed een beroep op de pedagogische begeleiding en externe deskundigen. Er is aandacht voor VOET via pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen. De interne professionaliseringsinitiatieven voor het hele team hadden betrekking op de geactualiseerde VOET en het uittesten van VOET-registratiesystemen. Werkgroepen rond specifieke VOET-thema's zoals gezondheid en ICT zorgen voor een ontwikkelingsdynamiek bij de betrokken leraren. Het stimuleren van vakgroepen om na te denken over leren leren en ICT aan de hand van het VOET-kader bracht een wisselende professionaliseringsdynamiek binnen de vakgroepen op gang.
Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De aandacht voor relaties, interacties en kunst en cultuur zit ingebakken in het pedagogisch project. Elke graad heeft specifieke projecten die een brede invulling geven aan deze context. Zo zijn er in de eerste graad de Brugdagen, in de tweede graad de projectweek 'relationele vorming' en in de derde graad de seminars communicatieve vaardigheden. Lovenswaardig zijn de structureel ingebouwde functioneringsgesprekken met alle leerlingen. Naast de graadprojecten zijn er ook de schoolprojecten zoals de projectdag 'Samen goed in ons vel'. Ook verschillende vakken bieden een bijdrage voor deze context.
Socio-economische samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school brengt de leerlingen in contact met welzijn en welvaart in de wereld via diverse sociale- en welzijnsacties en internationale projecten. Via een aantal vakken en de GOK-werking wil de school de financiële geletterdheid en het budgetbeheer bij haar leerlingen verbeteren. De specificiteit van een groot deel van de studierichtingen binnen de economische sector, zorgt ervoor dat de context ingevuld wordt via een aantal

vakken.

Voor een deel van de aso-leerlingen zoekt de school momenteel een vervangend project voor het stopgezette project 'Wereld aan je voeten'. Dit laatste gaf de voorbije jaren een brede invulling aan deze context. In de derde graad kiezen leerlingen voor een aantal seminaries die hen inzichten geven in de voortdurende transitie van de economie, waardoor er niet altijd een sluitende garantie is dat alle leerlingen met de thema's voldoende in aanraking komen.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft vrij recent een heuse ommezwaai gemaakt. Dit manifesteert zich vooral in een systematische en gestructureerde benadering en invulling van alle beleidsmatige aspecten voor BVH. Het geheel resulteert in het adequaat catalogiseren van zowel geschreven als digitale documenten, zodat ten aanzien van elke vraag en situatie snel en doeltreffend actie kan ondernomen worden.

Het globaal preventieplan wordt op heden vastgelegd in een digitaal document dat houvast biedt voor een langetermijnplanning alsook voor het filteren van het jaarlijks actieplan. Beide plannen zetten de prioritaire punten goed in de focus en ondersteunen de procesmatige benadering. De plannen zijn onderwerp van gesprek en consensus in het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) en daar waar nodig in overleg met het schoolbestuur. De school voorziet jaarlijks in een doordachte financiële injectie en de financiële rubriek voor BVH is momenteel opgenomen in de boekhouding van de school. Omwille van het totaaloverzicht verdient het aanbeveling om ook de rubriek financiën in het jaaractieplan op te nemen.

In de algemene vitalisering van de communicatie op school is ook het verstrekken van info rond BVH daadwerkelijk opgenomen. Zo vormt BVH een item binnen de digitale berichten voor het personeel alsook een onderwerp tijdens de personeelsvergaderingen. Inspraak wordt verleend door het kenbaar maken van de agendapunten die in het Comité zullen besproken worden. Voorts zijn in het programma aanvangsbegeleiding voor nieuwe leraren momenten ingebouwd om BVH op school bij de nieuwe collega's te introduceren.

De schoolleiding en de preventieadviseur spannen zich ook in voor het welbevinden van het onderhoudspersoneel. Dit vindt onder meer zijn beslag in goed uitgewerkte onderhoudsprogramma's voor de betrokkenen waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige en haalbare taakbelasting.

In overleg tussen de schoolleiding en de preventieadviseur worden onder meer via regelmatige rondgangen gegevens verzameld om BVH te evalueren en bij te sturen. Een recent initiatief met een digitaal meldingsticket vindt ingang en stimuleert de participatie van het personeel t.a.v. BVH.

De verslaglegging van de vergaderingen CPBW is kwaliteitsvol. Ze leveren een goed beeld op van het dynamisch beleid voor BVH. De samenstelling van het comité is relevant en evenwichtig, ook vanuit de samenwerking met het basisonderwijs. Melding van ongevallen en incidenten vormen een agendapunt bij de vergaderingen CPBW. De preventieadviseur volgde de nodige vorming gekoppeld aan een ernstige taakbemannings en individuele vervolgstudie van de diverse segmenten van het beleid voor BVH.

Het aankoop- en indienststellingsbeleid zit in een fase van ombuigen naar een sterkere procesflow. Vanuit de schoolleiding en de dienst preventie is algemeen een soliede attitude aanwezig voor een systematische risicobeheersing.

De leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel voldoen aan de comfortvoorwaarden. De lokalen zijn voldoende ruim, de plafondhoogte voldoet in alle lokalen en zowel de verluchting als de verlichting zijn goed. Het schoolmeubilair is degelijk en ergonomisch. Dit geldt evenwel niet voor het schoolmeubilair in de wetenschapslokalen.

De toegang tot de blokken met leslokalen zijn voorzien van een hellend vlak voor personen met beperkte mobiliteit. Er is voldoende beveiliging voorzien aan de hellingen, trappen alsook hoger gelegen vlakken.

De school is in het bezit van een actueel brandpreventieverslag. De opmerkingen uit dit verslag zijn in het jaaractieplan opgenomen. Voorts is heel binnenkort een vormingssessie gepland voor een zevenkoppig brandinterventieteam. Er worden voldoende evacuatieoefeningen gehouden waarna deze geëvalueerd worden door alle betrokkenen alsook geanalyseerd worden binnen het Comité.

De controle van de brandblusapparaten gebeurt volgens de vastgelegde wettelijke termijnen. Documentenstudie toont aan dat de verwarmingsinstallaties, zowel gas als stookolie, overeenkomstig de vastgestelde termijnen worden gecontroleerd door bevoegde instanties. De school beschikt over een asbestinventaris en werkt samen met gespecialiseerde diensten voor het weghalen van asbest indien zich binnen een bouwphase aandient.

Veiligheidsverlichting en pictogrammen zijn juist aangebracht, waarbij een aantal recent vernieuwd werden.

Zowel voor de laag- als hoogspanningsinstallatie zijn keuringsverslagen voorgesteld. De communicatie en berichtgeving van een van de keuringsinstanties is bedenkelijk.

Er is een inventaris beschikbaar van de producten met gevaarlijke eigenschappen. In de chemielokalen worden persoonlijke beschermingsmiddelen voor alle leerlingen ter beschikking gesteld.

Inzake het omgaan met levensmiddelen kan de school de nodige toelatingen afgeleverd door het FAVV voorleggen en de principes van Goede Hygiëne Praktijken worden in gerespecteerd.

Het beperkt aantal toiletten voor jongens werd tijdens de schooldoorlichting gedetecteerd. Inmiddels heeft de school een oplossing voor deze problematiek voorgelegd. Het onderhoud van de toiletten is goed en met een grote regelmaat in samenhang met een duidelijke planning van het ondersteunend personeel. Voorts zijn bij het personeel voldoende gebrevetteerde hulpverleners gekoppeld aan een permanentie van minstens een aanwezige hulpverlener. Er is een nieuw en ruim verzorgingslokaal ingericht met de nodige voorzieningen en dit in de directe omgeving van toezichthoudende personeelsleden. Een register met uitgevoerde interventies eerste hulp is aanwezig.

Het verder aanscherpen van de attitude voor netheid en respect bij sommige leerlingen blijft een noodzaak.

Finaal kan gesteld worden dat het kwaliteitsvol behartigen van het beleid voor BVH reeds verankerd zit in een traditie en deel uitmaakt van de schoolcultuur. De beroepsernst van de preventieadviseur stimuleert de hele werking en moedigt aan tot participatie. De recente transpositie naar een sterker gestructureerde werking gekoppeld aan het inzetten van de digitale mogelijkheden biedt de nodige garanties voor het verderzetten van een toekomstgericht beleid voor BVH, in het belang van de hele school. Het geheel resulteert in een gunstig advies voor BVH.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school concretiseerde haar pedagogisch project in een visie op zorg, met aandacht voor zowel leerlingen met leernoden als voor leerlingen die extra uitdaging zoeken. Vanuit een globale visie op leerlingbegeleiding koppelt de school de leerzorg aan de socio-emotionele begeleiding, aan de studieloopbaanbegeleiding en aan haar gelijke onderwijskansenbeleid (GOK). De verschillende initiatieven vormen een samenhangend leer- en zorgsysteem. Een geëngageerd team van graadcoördinatoren en leraren geeft het geheel in nauwe samenwerking met de schoolleiding doelgericht vorm. De taken en de verantwoordelijkheden van de coördinatoren, de studiecoach, het lerarenteam en het CLB zijn transparant. De betrokkenheid van alle personeelsleden maakt een gemeenschappelijke doelgerichtheid zichtbaar.

Het vertrekpunt van het zorgbeleid is de brede basiszorg voor alle leerlingen. De schoolleiding geeft prioriteit aan een veilig leerklimaat en een respectvol leefklimaat als beginvoorwaarden voor de ontwikkeling van iedere leerling. De school verzamelt relevante gegevens over de schoolloopbaan en de specifieke leerbehoeften van nieuwe leerlingen. Die informatie wordt permanent en consciëntieus geüpdatet met het oog op verhoogde zorg voor leerlingen die daar nood aan hebben.

Ondersteuning De leerbegeleiding is sterk verankerd in de dagelijkse schoolwerking. De schoolleiding zet in op een cultuur van interne samenwerking en competentiedeling. De school communiceert via verschillende kanalen over haar zorgbeleid.

De leerbegeleiding op schoolniveau is uiterst kwaliteitsvol georganiseerd. Het leerlingenoverleg vindt frequent plaats en besteedt aandacht aan problemen en positieve mogelijkheden. De school betreft alle relevante partners bij het leerlingenoverleg, met een actieve inbreng van de leerling, de ouders, het CLB en de GON-begeleiders (Geïntegreerd Onderwijs). De warme professionaliteit van de graadcoördinatoren en van de studiecoach is een voorbeeld van goede praktijk.

Het schoolteam biedt een brede basiszorg aan alle leerlingen. Een waaier aan initiatieven draagt bij tot de preventieve leerbegeleiding: integratie van 'leren leren' in de vakken, avondstudie, aanduiden van een peter/meter voor instromers, publicatie op de elektronische leeromgeving van vakafspraken, leerstofoverzichten, een verklarende woordenlijst van de instructietaal en correctiesleutels, enzovoort. De individuele gesprekken met leerlingen ('functioneringsgesprekken') zijn driemaal per jaar een zinvol feedbackmoment voor zowel leerling als leraar.

Voor de curatieve leerbegeleiding kunnen de leerlingen bij alle leraren terecht voor een extra woordje uitleg. Bij tegenvallende toetsresultaten kunnen de leerlingen rekenen op vakgebonden remediëring door de leraar. Een studiecoach biedt individuele remediëring van studie- en planningsvaardigheden. Door de beginsituatie en de diverse begeleidingsinitiatieven nauwkeurig in het leerlingvolgsysteem te registreren, beschikt de klassenraad over een waardevol instrument om de individuele leerbegeleiding aan te sturen.

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften bestaat een aantal begeleidingsplannen die de coördinatoren individualiseren en aan de leraren communiceren. De school werkt constructief samen met de ouders en met het CLB om differentiërende, remediërende, compenserende en dispenserende maatregelen te nemen op maat van de leerling.

Aan leerlingen die extra uitdagingen zoeken, biedt de school een gevarieerd gamma aan activiteiten en leerkansen: koor, toneel, informatica-cursussen, sportactiviteiten, seminars, lessen wiskunde en SEI (socio-economische initiatie) in het Frans, enzovoort.

De schoolleiding laat de vakgebonden preventieve leerbegeleiding over aan de professionaliteit van de individuele leraren. Er zijn weinig afspraken op school- of vakgroepniveau, waardoor er significante verschillen bestaan in de aanpak en de kwaliteit van de leerbegeleiding in de klaspraktijk. Voor een grote groep leraren blijft het een uitdaging om activerende, differentiërende en coöperatieve werkvormen in te zetten om een krachtige leeromgeving te realiseren.

Doeltreffendheid De school heeft oog voor de studieloopbaan van iedere leerling en toetst daar de zorginitiatieven aan af. Ook de individuele gesprekken met leerlingen leiden tot zinvolle reflectie door het schoolteam. De klassenraad detecteert stelselmatig lage leerlingresultaten en koppelt daaraan acties. Hij evalueert in samenspraak met de graadcoördinatoren en het CLB de individuele zorginitiatieven en stuurt bij waar nodig. De leraren ervaren deze werkwijze als doeltreffend en ondersteunend.

De school beschikt echter niet over een kwaliteitszorgsysteem om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding op klasniveau na te gaan. Voor de vakgebonden leerbegeleiding bestaat geen systematische evaluatie of opvolging.

De school besteedt structureel aandacht aan het taalbeleid, vanuit de visie dat taalcompetentie van grote invloed is op het schools, professioneel en maatschappelijk functioneren. Een verdienstelijke werkgroep coördineert een aantal activiteiten om de leraren te stimuleren aandacht te besteden aan het Nederlands. De school organiseert taaltesten bij het begin en het einde van het eerste leerjaar van de eerste graad en in het tweede leerjaar in dezelfde graad. In de meeste klassen koppelt ze daar systematisch remediëringstrajecten aan

tijdens een tweewekelijks uur, afgewisseld met 'leren leren' om de twee weken. In de klassen met de opties Latijn en Moderne wetenschappen gebeurt de remediëring tijdens de lessen Nederlands. Via posters in de klassen verspreidt de werkgroep een aantal didactische, talige tips.

Het is de bedoeling om in de toekomst meer aandacht op te eisen voor die tips via nieuwsschermen. Ook de aandacht voor de opvolging van de taalscreening zal in de toekomst gestimuleerd worden aan de hand van observatiefiches, opdat niet enkel vooral taalleraren, maar ook zaakleerkrachten de nodige aandacht besteden aan het taalniveau van de individuele leerlingen.

Ontwikkeling Recente bijsturingen en nieuwe initiatieven illustreren de taakbetrokkenheid en de ontwikkelingsbereidheid van het schoolteam. De school creëert ruime kansen voor externe navorming en het delen van interne expertise. De school staat open voor feedback van competentiebegeleiders, van het CLB en van de GON-begeleiders. Ze werkt frequent samen met de pedagogische begeleidingsdienst om de leerbegeleiding permanent te actualiseren.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft haar visie op evalueren vertaald in een aantal inhoudelijke en organisatorische krachtlijnen. Zo kiest zij in de B-stroom en het bso voor permanente evaluatie, aangevuld met summatieve toetsen. Ook in de A-stroom en in aso en tso worden een aantal vakken of vakonderdelen permanent of gespreid geëvalueerd. De verhouding tussen dagelijks werk en examens verschilt naargelang van de graad en de onderwijsvorm. In de eerste graad bedraagt het aandeel van het dagelijks werk de helft, in de tweede graad en in de derde graad tso is dat een derde en in de derde graad aso nog een vierde.

Er zijn schoolbrede afspraken over de evaluatie van de onderzoekscompetentie (OC) in het aso en van de geïntegreerde proef (GIP) en de stage in bso en tso. De school evalueert de vakgebonden attitudes via een percentage van het dagelijks werk, afhankelijk van de graad en onderwijsvorm. Voor de evaluatie van de leefattitudes hanteert de school een systeem van 'functioneringsgesprekken', waarbij de klasleraar op geregelde tijdstippen met elke leerling in dialoog gaat.

De deliberaties zijn gebaseerd op het globale beeld van de leerling, veeleer dan op vastgelegde deliberatiecriteria. De deliberatievraag is prospectief.

De school geeft regelmatig feedback door middel van verschillende soorten rapporten en op oudercontacten. Tussendoor kunnen leerlingen en ouders het digitaal puntenboek raadplegen.

Ondersteuning De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ook ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Het beleid rekent op de professionaliteit van de leraren om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de schoolvisie en -afspraken, en om de leerplangerichtheid en validiteit ervan te bewaken. Ze worden wel aangemoedigd om in het geval van parallelklassen gelijkgerichte toetsen en examens op te stellen, en die van elkaar te verbeteren.

De leraren bespreken de leerlingresultaten op regelmatige basis tijdens de begeleidende klassenraden. Die worden grondig voorbereid door de klasleraren. Standaardformuleringen voor remediëring en tips voor rapportcommentaren moeten de kwaliteit van de feedback na een klassenraad verhogen.

Doeltreffendheid Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leraren er behoorlijk tot goed in slagen de schoolvisie en -afspraken in hun evaluatiepraktijk te concretiseren en de validiteit te bewaken. Wat de leerplangerichtheid betreft zijn er nogal wat verschillen tussen en binnen de vakgroepen. Ook het evalueren van de vakattitudes loopt niet overal van een leien dakje: sommige van de geëvalueerde attitudes blijken veeleer onder de noemer 'leefattitudes' te vallen, en de objectiviteit en transparantie van de evaluatie ervan is niet altijd gegarandeerd.

De mate waarin evaluatiegegevens gebruikt worden om de onderwijspraktijk bij te sturen en waar nodig te differentiëren verschilt sterk tussen onderwijsvormen, graden, vakken en leraren. Ook de schoolleiding gebruikt de evaluatiegegevens slechts zelden om leraren hun onderwijspraktijk, evaluatiepraktijk of leerbegeleiding in vraag te doen stellen. Recentelijk is zij wel begonnen met een analyse van data om de pijnpunten bij de overgang van de eerste naar de tweede graad bloot te leggen.

De B- en C-attesten worden voldoende gemotiveerd, en zijn goed onderbouwd. De rapportcommentaren en remediërvorststellen zijn over het algemeen voldoende leerondersteunend geformuleerd. Uitgestelde beslissingen komen nog bijna uitsluitend voor in uitzonderlijke en individuele gevallen.

Ontwikkeling De schoolleiding is zich bewust van de noodzaak om de evaluatiepraktijk op een aantal vlakken bij te sturen. Zij verkiest echter een globale aanpak dat men in een traject wil uitwerken. De ervaring die de school de voorbije jaren opdeed met het competentiegericht evalueren in bso zal hierbij ongetwijfeld inspirerend werken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het algemeen beleid wordt gevoerd door een algemeen directeur, een pedagogisch directeur en een adjunct-directeur. Deze samenstelling is doordacht uitgetekend en uitgewerkt met een evenwichtig en goed afgestemd takenpakket. Binnen de beleidsvoering is er wekelijks overleg waarbij de beleidslijnen uitgezet en besproken worden.

De dynamische beleidsvoering gebeurt vanuit een schoolwerkplan dat recent in een vernieuwde format is vastgelegd. Dit plan vermeldt de ankerpunten van de schoolwerking, die volgens een cyclisch principe zijn ingeschreven. Deze totaalpartituur wordt overspannen door zowel de algemene visie als het pedagogisch project van de school. Deze partituur is heel uitgebreid en kan nog winst boeken door een sterkere en haalbare fasering in te bouwen. Zowel uit het schoolwerkplan als uit de gesprekken blijkt dat het samen leven en leren van de eerste graad en de drie onderwijsvormen een evidente pijler en fundament van de schoolwerking vormt.

Het leiderschap kenmerkt zich door een goede samenwerking met het schoolbestuur waardoor belangrijke keuzes en beslissingen voor de school van vandaag en morgen gezamenlijk besproken worden.

Het directieteam maakt werk van een participatief beleid, wat zich onder meer manifesteert in het veelvuldig overleg met de drie graadcoördinatoren. Dit coördinatietrio geeft zo het algemeen beleid mee vorm en staat mee in voor de dagelijkse werking van de school en in het bijzonder voor de leerlingenbegeleiding. Voorts ondersteunen de pedagogische raad en talrijke werkgroepen inhoudelijk en organisatorisch het schoolbeleid bij de realisatie van het pedagogisch project. Het directieteam kiest uitdrukkelijk voor een laagdrempelig en toegankelijk beleid. Op deze manier slaagt de schoolleiding erin de betrokkenheid en het engagement van het schoolteam te stimuleren en haar waardering hiervoor te uiten.

Visieontwikkeling De school profileert zich in haar pedagogisch project uitdrukkelijk als een christelijke school en engageert zich om vanuit een franciscaanse esprit kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. De schoolleiding heeft in samenwerking met tal van werkgroepen een visie uitgeschreven voor nagenoeg alle facetten van het schoolleven. De teksten zijn veelal het resultaat van een aanzienlijk traject dat collectief door een of meerdere werkgroepen werd afgelegd. De uitgewerkte visie getuigt van de zin voor reflectie waarbij veel toekomstgericht denkwerk gebeurt om nieuwe onderwijstendensen af te wegen en te implementeren. Evenzeer weerspiegelt de visie het engagement om de leerlingen weerbaar en verantwoordelijk te maken voor de samenleving van vandaag en morgen. Dit laatste geldt in ruime mate voor alle aspecten van zorg met onder meer het concretiseren van verbindende of geweldloze communicatie via goedgekozen initiatieven. Bij een aantal uitgeschreven visieteksten is de ruime participatie aan onderwijskundige internationaliseringsprojecten merkbaar. Ook de jarenlange werking gelijke onderwijskansen (GOK) is een grondtoon die in de kerngedachte van de school

doorklinkt.

De schoolleiding koppelt aan de visieteksten meestal een concretiseringsplan. De communicatie daarover is goed en nodigt het schoolteam uit tot engagement. Ook de communicatie met ouders over de aspecten van het schoolleven die voor hen belangrijk zijn, krijgt ruime aandacht.

Besluitvorming

De besluitvorming is stevig verankerd in de beleidsvoering van de school. De officiële participatieorganen functioneren conform de regelgeving. Het lerarenteam is bij het beleid betrokken via de personeelsvergaderingen en elke leraar neemt deel aan één of meerdere werkgroepen. De algemene directeur streeft naar een evenwichtige en haalbare lerarenparticipatie, wat overigens een onderwerp vormt tijdens de functioneringsgesprekken. De laagdrempelige schoolleiding zorgt ervoor dat de leraren zich sterk betrokken voelen bij hun school.

De leerlingen krijgen inspraak via de schoolraad en de leerlingenraad. Deze laatste is goed uitgewerkt met het oog op een evenwichtige verhouding van zowel de eerste graad als de drie onderwijsvormen. Een aantal leraren ondersteunt de werking van de leerlingenraad en het geheel resulteert in een brede waaier van initiatieven die variëren van meedenken aan de invulling van actief en actueel onderwijs tot ontspannende activiteiten. De besluitvorming situeert zich ook op het vlak van de brede en harmonische vorming, zoals het meedenken over de invulling van de talrijke middagactiviteiten en het aanbod voor sport op school.

Voorts is er een actieve ouderraad die een inbreng heeft bij bepaalde onderwijskundige facetten en de doorvoering van nieuwe initiatieven. Recent heeft de school de communicatie met de ouders opnieuw gescreend en enkele nieuwe mogelijkheden uitgewerkt.

Kwaliteitszorg

De schoolleiding interpreteert kwaliteitszorg sinds een ruim aantal schooljaren als een belangrijke toetssteen van haar algemeen beleid. Zo liet de school onlangs een kwaliteitszorgmeting uitvoeren en gebruikt onder meer deze resultaten om items te kiezen waarop de kwaliteitszorg toegepast kan worden. Kwaliteitszorg vormt een vrij frequent onderwerp van gesprek binnen het directieteam alsook het zoeken naar intensifiëring van dit gegeven. Zo is er een jaarplan kwaliteitszorg uitgewerkt dat gefaseerd de gekozen kwaliteitszorgitems voorstelt. Opmerkelijk daarbij is de invoering van een jaarverslag waarin de kwaliteit van de hele schoolwerking gebald wordt gepresenteerd. Opmerkelijk is voorts de opstart van de werkgroep datageletterdheid met als doel het uitwerken van een project om dit nieuw gegeven ingang te doen vinden en zo de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren. Zo wil men onder meer datageletterdheid benutten om de resultaten van de oud-leerlingen diepgaander te analyseren en, indien nodig, bepaalde zaken bij te sturen. Om de ruime kwaliteitszorgopdracht te ondersteunen is een kwaliteitscoördinator aangesteld. De werking kenmerkt zich door een sterke aandacht voor de cyclische structuur van de processen. Dit reflecteert zich in de diverse instrumenten die de kwaliteitscoördinator ontwikkelde.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor economie in aso derde graad.
- Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het creëren van een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- De betrokkenheid en het engagement van het schoolteam.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- De schoolloopbaanbegeleiding.
- De brede en harmonische vorming.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doelgericht en toegankelijk leiderschap.
- Het levendig houden van het pedagogisch project.
- De warme professionaliteit van de graadcoördinatie.
- De ontwikkelingsdynamiek van de schoolleiding.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor fysica en wiskunde in aso tweede graad, in de studierichtingen Economie en Latijn.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een doordachte implementatie van de evaluatiepraktijk.
- Het creëren van een krachtige leeromgeving in een aantal doorgelichte vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de kwaliteitszorg op vakniveau.
- Het bewaken van een beheersbare taaklast.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gino MALFAIT de inspecteur-verslaggever	Annick THIENPONT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	